

تابلوی عاشورایی که با شهادت، ناتمام ماند

رضا میرزاده

گزارش روز

چند روزی است که گوشه گوشه ایران جانمان بوی شهادت گرفته است. این بار با دشمنی روبه رو هستیم که سال ها بود رویارویی با آن را انتظار می کشیدیم. ولی این دشمن دیرینه، نه در میدان جنگ که در کوچه و خیابان. و نه با نظامیان که با غیرنظامیان و زن و بچه و کودک و خرد و کلان. سر جنگ را باز کرده است.

دشمنی که بیش از هفتاد سال است مردم ارض موعود و فلسطین عزیز را به خاک و خون کشیده است و در این راه از هیچ جنایتی فروگذار نکرده، به بیمارستان و درمانگاه و مدرسه و اردوگاه آوارگان و هیچ چیز و هیچ کس رحم نکرده و فقط طی بیست ماه گذشته بیش از ۵۵ هزار نفر را در غزه قهرمان به خاک و خون کشیده است. این بار سرمست و دلگرم به حمایت ارباب یانکی خود در آن ینگه دنیا و کمک تسلیحاتی و اطلاعاتی که به او رسانده، به خود جرئت داده که به ایران جان ما تعرض کرده و نه حتی اهداف نظامی، بلکه خانه های مسکونی و بیمارستان و مراکز عمومی را هدف قرار داده است. در این تهاجم، جمعی از مردم عزیز ایران جان، شهید شهادت نوشیده اند و داغ نبودن آن ها را بر دل های ما گذاشته اند. در میان این شهیداکه از هر طیف و گروهی نیز بوده اند، یکی از بانوان هنرمند این سرزمین نیز به شهادت رسیده است. شهید منصوره عالیخانی، هنرمند نقاش و از شاگردان استاد کاظم چلیپا، که طی سال ها فعالیت هنری، آثار متعددی را در زمینه نقاشی، تصویرسازی کتاب و پژوهش هنر خلق کرده و در پایان کار نیز نام خود را به عنوان اولین شهید هنرمند جنایت صهیونی در ایران، ماندگار کرده است.

● شهادت آرزوی هر فرد مؤمن و معتقد است مسعود شجاعی طباطبایی، هنرمند گرافیکست و کاریکاتوریست و مدیر سابق خانه کاریکاتور ایران و مدیر پیشین مرکز تجسمی حوزه هنری، درباره این هنرمند شهید می گوید: شهید منصوره عالیخانی، از هنرمندان پیشکسوت در حوزه هنرهای تجسمی در حوزه هنری انقلاب اسلامی بود که کارهای مؤثری را در عرصه نقاشی ارائه داد. انسانی مهربان و فهیم که آثار او، مؤید روش و منش او است و آخرین اثری که در حال خلق آن بود و با شهادت او نیمه تمام ماند نیز در ارتباط با عاشورا بود. وی می افزاید: شهادت این بانوی هنرمند توسط شقی ترین دشمنان بشریت، رقم خورد. نوعی از عروج که منتهای آرزوی همه ماست و شهادت او، نه جای تسلیت که جای تیرک دارد. هر چند فقدان

او، جامعه هنری را متألّم و متأثر می کند، اما از سوی دیگر، عاقبتی است که نهایت آرزوی هر فرد مؤمن و معتقد است و درباره او نیز به این شکل رقم خورده است. شجاعی طباطبایی بیان می کند: این شهادت، وظیفه ما را در جریان هنر انقلاب و هنرهای آیینی، جدی تر می کند. این افراد، چراغ راه ما خواهند بود که حرکت خود را در این مسیر ادامه دهیم و کارهایی عرضه کنیم که در جامعه تأثیر بیشتری داشته و جریان ساز باشد. راهی که با خون شهید آغشته شده و معنای بیشتری پیدا می کند و قطعاً برکت خون شهید می تواند تأثیر بیشتری بر کارهای ما داشته باشد.

● باید افشاگر ظلم ظالم باشیم وی تأکید می کند: به قول شهید آوینی، این شهدا

همایون شجریان، خواننده موسیقی ایرانی، که طی ماه های گذشته حضور چشمگیری در اجرا های خارج از کشور دارد، هم زمان با حملات رژیم صهیونیستی به خاک کشورمان علاوه بر انتشار چند استوری، دل نوشته ای رانیز منتشر کرد. در دل نوشته همایون شجریان آمده است: «زمین

و آسمان سرزمینمان زخمی است، دل ها نگران اند، دل مادران پیش از طلوع صبح هزار بار می لرزد، صدای آژیر خواب را از کودکان می رباید، صدای انفجار جای آواز را گرفته است، ما فرزندان آوازیم، با زخمه ای بر دل و امیدوی پنهان در گلو. شاید آواز مرهمی باشد بر دل مادری یا آهی خاموش در

دل پدری خسته. این صدامی خواهد در دل این همه هیاهو زمزمه ای برای آرامش باشد. شاید به یاد بیاوریم که هیچ خاکی بر خون کل نمی دهد و هیچ سلاحی عشق نمی کارد. به امیدروزی که آواز ها بلندتر از گلوله ها شنیده شوند و با آرزوی صلح و آرامش برای همه مردمان جهان،»

نمایی از اتاق کار شهید عالیخانی و تابلو عصر عاشورای او که ناتمام ماند

یکی از آثار شهید عالیخانی با موضوع مجاهدت زنان در دفاع مقدس

تابلویی که شهید عالیخانی با موضوع شهادت و نماز خلق کرد

شود. مردم فهیم ما نیز باید ماهیت دقیق این دشمن عالم هستی را بشناسند. شجاعی طباطبایی در پایان سخنان خود می گوید: جای آن است که قطعه هنرمندان با نام او مزین شود و شرایطی فراهم شود که پیکر پاک این شهید در کنار سایر هنرمندان به خاک سپرده شود و این اتفاق ویژه، به عنوان یک پیام برای هنرمندان ثبت و ضبط شود.

دل نوشته همایون شجریان درباره حملات رژیم صهیونیستی به خاک ایران:

واکنش

سرزمینمان زخمی است

آریتا حسین زاده عطار

گزارش روز

در روزگاره های تاریخی که سرنوشت یک ملت با تهدید ها و بحران های عظیم گره می خورد، رسالت جامعه فرهنگی و هنری بیش از هر زمان دیگری نمایان و تعیین کننده است. بر کسی پوشیده نیست که در روزگاری که کشور با شرایط جنگی و ناپایداری های سیاسی و اجتماعی روبه رو است، نگاه ها بیش از پیش به جامعه هنری دوخته می شود؛ جامعه ای که همواره آینه دار روح جمعی و حافظ میراث فرهنگی و الهام بخش مقاومت و امید بوده است. در این گزارش به گفت وگو با شماری از هنرمندان شناخته شده مشهدی پرداخته ایم؛ هنرمندانی که هر یک با زبان هنر، تجربه، دغدغه ها و نقش و مسئولیت خویش را در این روزهای دشوار تبیین می کنند. فرهیختگانی که در برابر حوادث این روزها، سکوت را جایز نمی دانند و باور دارند که هنر حتی در تاریک ترین روزها می تواند چراغی برای بیداری و هم بستگی باشد.

● ما بر تفکر و باوری همه ایرانی هستیم امیر خالقی، مدیر رسانه ای آستان قدس و گرافیکست مطرح خراسانی، درباره موضوع گزارش ما می گوید: من و هنرمندان گرافیکست مشهدی تحت عنوان فعالان فرهنگی و هنری این شهر از همان دقایق اولیه که این جریان ها ایجاد شد جلسه ای بسیار فوری تحت عنوان قرارگاه هنری فرهنگی تشکیل دادیم و فعالان حوزه هنر در جلسه ای چند ساعتی دور هم جمع شدیم و تصمیم گرفتیم که در شرایط حاضر وظایف ما چه هست.

این هنرمند صحبت هایش را این طور ادامه می دهد: در آن جلسه موضوع ها را مشخص کردیم و تقسیم وظایف انجام شد و مقرر را پیش بینی کردیم که پاتوق بچه های فرهنگی هنری باشد که بچه ها بتوانند در آن پاتوق هر روز جمع شوند و آثار متعددی را در آن پاتوق تولید کردیم. بنا بر این شد که به طور جد تولید اثر داشته باشیم و به محض تولید اثر در کانال های مختلف در اختیار مخاطبان و عموم به صورت رایگان قرار دهیم. او با تأکید بر رسالت هنرمندان در رویارویی با شرایط بحران کشور، درباره جزئیات این گروه هنری بیان می کند: در جلسه ابتدایی ما تا بیست هنرمند هم حضور داشتند و بیشتر هنرمندانی که در این طرح همراه ما هستند جوان ترها هستند، ولی هنرمندان میان سال هم در این راه همراه ما شده اند و آثاری که در این جمع هنری تولید شده است بیشتر در زمینه هنرهای گرافیکی است.

خالقی یادآور می شود: در شرایط حاضر برای همه ما اولویت با بحث های مطرح کشورمان است و حلقه واسط بین همه گروه های فرهنگی و هنری این است که ما یا هر تفکر و باوری همه ایرانی هستیم. چون به خاک کشورمان حمله شده است و ما باید از خاک کشورمان دفاع کنیم. ما هم به نوبه خود در تولید آثار هنری سعی کردیم این مهم را مدنظر قرار دهیم و از هیچ تلاشی برای تعدیل وضعیت موجود غفلت نکنیم. کشور ما به تعبیر همان کشتی است که اگر قسمتی از آن سوراخ شود همه غرق می شویم.

او با اشاره به این مطلب درباره جریان های هنری که در این روزها توسط این گروه هنری فرهنگی رقم می خورد توضیح می دهد: ما در این دو روز که منسوب به حضرت علی^(ع) است سعی کردیم تلاش هایمان را به این سمت و سو ببریم و تولید محتوا کنیم که برای موبک ها و فضاهای مختلف شهری و مردمی اکران شود. اما از فردا خط تولید آثار متفاوت تر خواهد شد و قرار است بیشتر با محور دفاع از کشور و رجزخوانی و افزایش غیرت ملی پیش رویم. قرار است بعد از تولید، در فضاهای مجازی و اکران های شهری این آثار استفاده شوند.

هنر مندان مشهدی از برنامه های هنری خود درباره حملات رژیم صهیونیستی گفتند

سلام نظامی یک ملت

تکس: نقیصر و قاری شوره

● چالشی به نام «سلام نظامی» قدیر وقاری شورچه که از چهره های مطرح هنر عکاسی در استان است در این باره می گوید: مسئله ای که در این روزهای اخیر ایجاد شده است، مسئله مهمی است. در این زمینه اگر بحث حمایتی باشد، هنرمندان هم می توانند خالق آثار خوبی باشند، اما اگر بحث این باشد که سازمان ها و مراکز حمایتی هنرمندان بخواهند برای رزومه سازی خود از آثار استفاده کنند یا بخواهند جریانی به نفع خود ایجاد کنند، هنرمند هم کمتر راغب است که در این برنامه ها شرکت کند. وی در ادامه صحبت هایش بیان می کند: اکنون هر هنری می تواند جریان سازی خاص خود را داشته باشد. مثلاً هنر نقاشی یا گرافیک یا عکاسی هر کدام می توانند سهمی در این عرصه داشته باشند. البته در شرایط حاضر برای هنرمندان عکاس کمی فعالیت ها سخت است چون هم از نظر امنیتی و هم امنیت جانی شاید به مشکل بخورند. این هنرمند مطرح عکاسی یادآور می شود: ما در هشت سال دفاع مقدس عکاسانی را داشتیم که با حضور در خط اول جبهه و پشت خط آثاری را خلق کردند که ماندگار شد و تیترو اول روزنامه ها و خبرگزاری ها بود.

کشور، سلام نظامی نمادینی به رهبری می دادند و مقصودشان این بود که حاضرند در این راه جان فشانی در راه دفاع از میهن و مردم داشته باشند. قدیر وقاری شورچه یادآور می شود، در برگزاری این طرح به حدود دوازده نفر از هنرمندان مشهد و شهرستان های استان و تهران درخواست دادم که در این چالش با من سهیم شوند و عکاسی کنند.

● باید نگاه ملی داشت

موسی حاجی نژاد از چهره های مطرح فیلم سازی و سینما در استان خراسان نیز در این باره می گوید: هنر همیشه رسانه صریح، جامع و همه فهم بوده و هست. مسلمان همین آثاری هم که اکنون در بیان شرایط بحرانی ایجاد شده در جامعه و فضای مجازی دست به دست می شود، آثار هنری است. می تواند امید را شکل دهد و خودشناسی ملی در ما ایجاد کند و فضای ملتهب را آرام کند و خیلی تأثیرات مثبت دیگری هم می تواند داشته باشد.

او معتقد است: هنر ذاتش رساندن پیام است. هر پیامی را در قالب هنر می توان بهتر به مخاطب رساند و این وظیفه هر ایرانی است که در شرایط حاضر بتواند فضا را صحیح به دیگران نشان دهد و انعکاس درستی از واقعیت داشته باشد.

این هنرمند مطرح در حوزه سینما توضیح می دهد: مسیر همیشگی من هم به عنوان یک هنرمند مشخص است و بنده هم به نوبه خودم کارهایی را بسته به شرایط موجود انجام می دهم که به محض اینکه به ثمر رسیدن آن را اطلاع رسانی خواهم کرد. فقط همین را می گویم که من پیش از ماجرای این روزها در حال تولید پروژه ای هستم که به محض اتمام آن مردم را در جریان قرار خواهم داد.

او با تأکید بر اینکه هنرمند نباید سیاسی باشد، بیان می کند: هنر اصولاً ملی و میهن پرستانه است و آثار هم باید همین طور باشد. ما در این مسئله سلیقه و شخصی سازی نداریم، چون مسئله، تجاوز و نقض حقوق ملی ایران است، یک تجاوز طراحی شده از قبل اتفاق افتاده است که باید نگاه ملی به آن داشت. حاجی نژاد بر این باور است: ذات هنر رساندن مفاهیم است. شما زمانی می توانید مفاهیم را درست به مخاطب برسانید که بتوانید آرامش، زیبایی شناسی و فهم عمومی را به مخاطب خود نشان دهید و البته تحمیل نکنید که مخاطب بتواند با شما همراه شود. ما به نوعی باید در آثاری که تولید می کنیم روح تعهد انسان ها را بیدار کنیم، همان طور که امام هم در صحبت هایشان در این باره می گفتند هنر دمیدن روح تعهد در کالبد انسان هاست. الان کاربرد هنر در شرایط حاضر اینجاست و چیزی را باید در مخاطب بیدار کند که قبلاً توجهی به آن نداشته است.